

Prevalença de l'anquiloglossia: una aproximació prèvia

L'anquiloglossia és una malformació genètica¹ del terra de la boca que pot provocar dificultats en la succió del lactant² i diversos trastorns en la infància, l'adolescència i l'edat adulta: dislàlia, roncs, apnees del son, deglució atípica, trastorns esquelètics i alteracions dentals, entre altres³. Es coneix des de l'antiguitat, tot i que l'interès sanitari per aquest problema es va perdre amb l'auge de l'alimentació amb biberó. A principis del segle XX, les llevadores intervenien habitualment l'anquiloglossia en els nounats⁴. L'augment de la lactància materna ha fet aflorar de nou aquest trastorn, que s'ha traduït en un increment important de la demanda d'intervencions sanitàries (l'anomenada frenotomia) i de les publicacions mèdiques amb arguments a favor i en contra d'aquesta intervenció⁵. No se n'ha estudiat la prevalença i el diagnòstic està poc definit.

S'ha estudiat durant 1 mes (novembre 2015) la presència d'anquiloglossia en la població pediàtrica de 0 a 14 anys d'un CAP prèviament a l'inici d'una Unitat d'Intervenció Ambulatoria de l'Anquiloglossia (UDIADAN), utilitzant els mètodes de Hazelbaker⁶ i de Carmen Fernando⁷.

D'un total de 443 infants revisats, 295 han participat en l'estudi per pertànyer al contingent de l'investigador. La prevalença d'anquiloglossia en els pacients visitats en aquest CAP, d'entre 0 i 14 anys, va ser del 31,8% (IC 95%: 29,8-33,76). La figura 1 mostra la distribució per dies d'aquesta patologia. Les xifres trobades en tota la població són similars a les trobades en altres grups de població⁸⁻⁹.

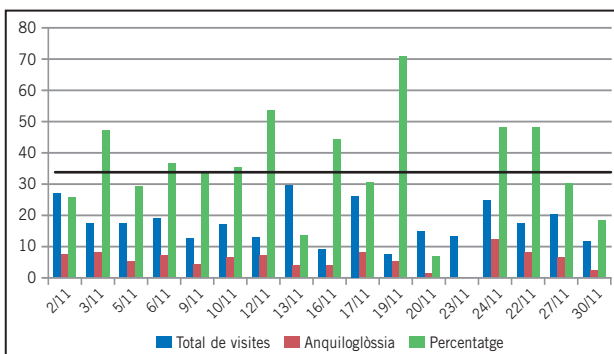

Fig. 1. Nombre de visites per dia (novembre 2015), casos d'anquiloglossia trobats i percentatge.

Alguns professionals sanitaris neguen l'existència de l'anquiloglossia simplement mirant la boca del nadó, sense palpar el tel lingual per valorar-ne l'elasticitat o sense observar la sortida de la llengua més enllà del llavi, la qual cosa no és suficient per determinar l'existència d'anquiloglossia i n'infraestima la prevalença real.

Igual que altres estudis, el grup de treball de la UDIADAN ha observat una millora en la succió dels lac-

tants i una disminució de les molèsties referides per la mare després de fer una frenotomia en cas d'haver-hi anquiloglossia¹⁰.

Considerem que disposar d'una eina diagnòstica objectiva és una condició indispensable per poder determinar la incidència i la prevalença reals d'aquesta alteració. Unificar els criteris diagnòstics d'anquiloglossia ens permetrà fer estudis comparatius sobre la seva prevalença en la població general en les diferents àrees, que creiem que està infradiagnosticada.

Luis Ruiz-Guzmán^{1,2}, Noelia Rodríguez-Bailón¹, Jesús Almeda-Ortega³, Silvia Maya-Enero⁴

¹ UDIADAN (Unitat d'Intervenció en Atenció Primària d'Anquiloglossia). CAP 17 de Setembre. Servei d'Atenció Primària Delta de Llobregat. Direcció d'Atenció Primària Costa de Ponent. Institut Català de la Salut. El Prat de Llobregat (Barcelona).

² Gavà Salut Familiar. Gavà (Barcelona).

³ Unitat de Suport a la Recerca. IDIAP Jordi Gol. Direcció d'Atenció Primària Costa de Ponent. CAP Cornellà 3 (La Gavarra). Institut Català de la Salut. Cornellà de Llobregat (Barcelona).

⁴ Secció de Neonatologia, Servei de Pediatria. Hospital del Mar. Universitat Pompeu Fabra. Comissió de Lactància SAP Litoral. Barcelona.

Bibliografia

- Ruiz Guzmán L, Cueva Quiroz T, Rodríguez Bailón N, Rubira Felices L, Peña C, Gabarrell Guiu C. Herencia de la anquiloglossia: de tal palo, tal astilla. *Rev Pediatr Aten Primaria*. 2019;21(83):e129-35.
- Campanha SMA, Martinelli RLC, Palhares DB. Association between ankyloglossia and breastfeeding. *Codas*. 2019;31(1):e20170264.
- Hong P, Lago D, Seargeant J, Pellman L, Magit AE, Pransky SM. Defining ankyloglossia: a case series of anterior and posterior tongue ties. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*. 2010;74(9):1003-6.
- Cullun IM. An old wives' tale. *Br Med J*. 1959;2(5150):497-8.
- Bin-Nun A, Kasirer YM, Mimouni FB. A Dramatic Increase in Tongue Tie-Related Articles: A 67 Years Systematic Review. *Breastfeed Med*. 2017;12(7):410-4.
- Hazelbaker AK. The assessment tool for lingual frenulum function (AT-LFF). Use in a lactation consultant private practice [tesis]. Los Angeles: Pacific Oaks College; 1993.
- Fernando C. Tongue tie: From confusion to clarity. A guide to the diagnosis and treatment of Ankyloglossia (tongue tie). Sidney: Tandem publications; 1998.
- Maya-Enero S, Pérez-Pérez M, Ruiz-Guzmán L, Duran-Jordà X, López-Vílchez MÁ. Prevalence of neonatal ankyloglossia in a tertiary care hospital in Spain: a transversal cross-sectional study. *Eur J Pediatr*. 2021;180(3):751-7.
- Gutiérrez Centeno LY. Prevalencia de anquiloglossia en escolares de 6 a 12 años del nivel primario de las escuelas públicas de los municipios de Zacualpa y San Miguel. Tesis de Grado de Cirugía Dental. Universidad de San Carlos. Guatemala 2006. Accesible a la xarxa [Data de consulta: 20-12-2022] Disponible a: http://biblioteca.usac.edu.gt/tesis/09/09_1833.pdf
- Francis DO, Krishnaswami S, McPheeters M. Treatment of Ankyloglossia and Breastfeeding Outcomes: A Systematic Review. *Pediatrics*. 2015;135(6):e1458-66.